

Międzynarodowy Dzień Rodzin

RAPORT Podsumowanie działań na rzecz rodzin

15 maja 2023 r.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Międzynarodowy Dzień Rodzin

RAPORT Podsumowanie działań na rzecz rodzin

15 maja 2023 r.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

„Dzieje ludzkości przebiegają od początku – i przebiegać będą do końca – poprzez rodzinę.” Te słowa Ojca Świętego Jana Pawła II doskonale oddają istotę funkcjonowania świata, wskazują jedyny możliwy kierunek rozwoju – i przyszłości. To w rodzinie wszystko się zaczyna, w niej stawiamy pierwsze kroki, uczymy się życia. Z niej wychodzimy dalej w świat.

Od początku naszych rządów na wsparcie dla rodzin przeznaczyliśmy już ok. 310 mld złotych. To niewyobrażalna jeszcze przed kilkoma laty kwota, wsparcie na niespotykaną dotychczas skalę. Sam program Rodzina 500+ to przeszło 227 mld złotych. To pieniądze, które w ostatnich 7 latach stanowiły realne i wymierne wsparcie dla polskich rodzin.

Rolą państwa jest wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci, w łączeniu życia rodzinnego z pracą. Świadczenia pieniężne to jedno, ale ważne jest także tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu work-life balance. Dlatego rozwijamy program Maluch+ i zwiększamy jego finansowanie do 5,5 mld zł – chcemy, by w każdej gminie funkcjonowały instytucje opieki nad dziećmi do lat 3. Dlatego też wprowadziliśmy pracę zdalną na stałe do Kodeksu pracy, wdrożyliśmy unijne dyrektywy: rodzicielską i work-life balance.

Polityka prorodzinna to szereg działań wielu obszarach, które mają na celu wzmocnienie rodziny – w formie praktycznej, zapewniając wsparcie finansowe, większą dostępność miejsc opieki czy ułatwienia dla pracujących rodziców. Chcemy, aby rodzinom w całej Polsce będzie żyło się dobrze, bezpiecznie i komfortowo.

Zachęcam Państwa do lektury raportu, w którym przedstawiamy przegląd działań skierowanych wprost do rodzin z dziećmi – od sztandarowego programu „Rodzina 500+”, rodzinnego kapitału opiekuńczego i dofinansowania do żłobków, przez Kartę Dużej Rodziny aż po program „Mama 4+”. I nie tylko.

Marlena Maląg

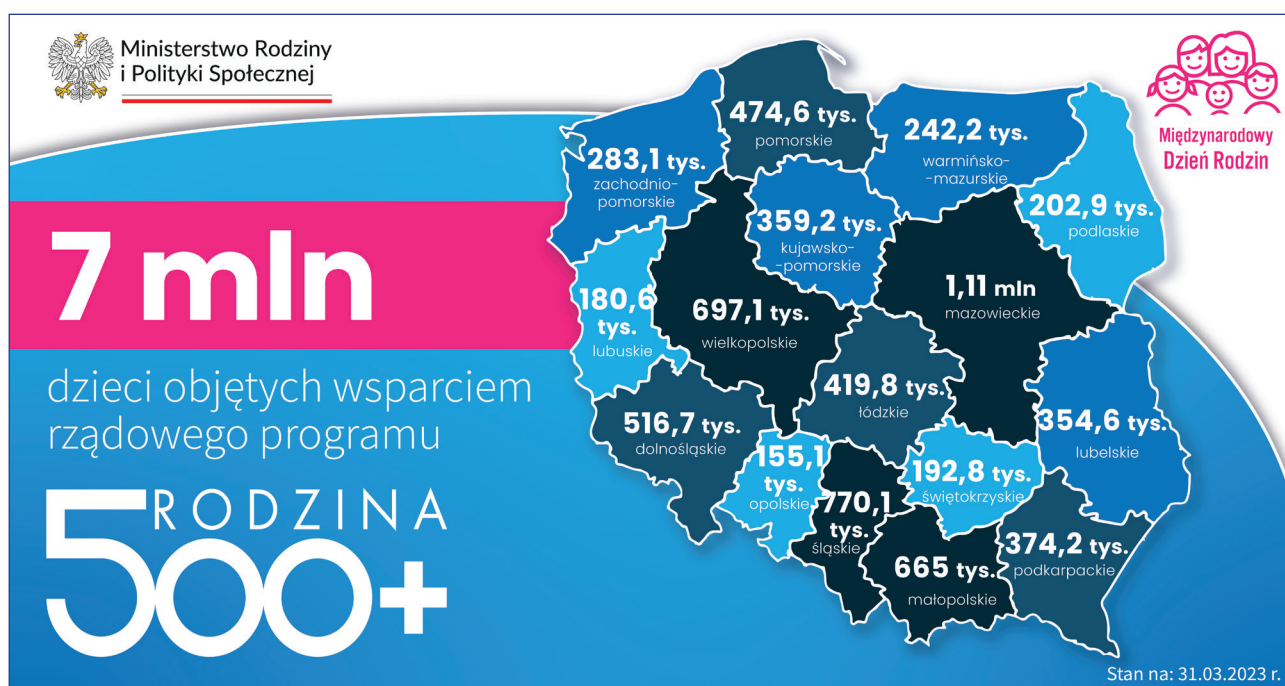
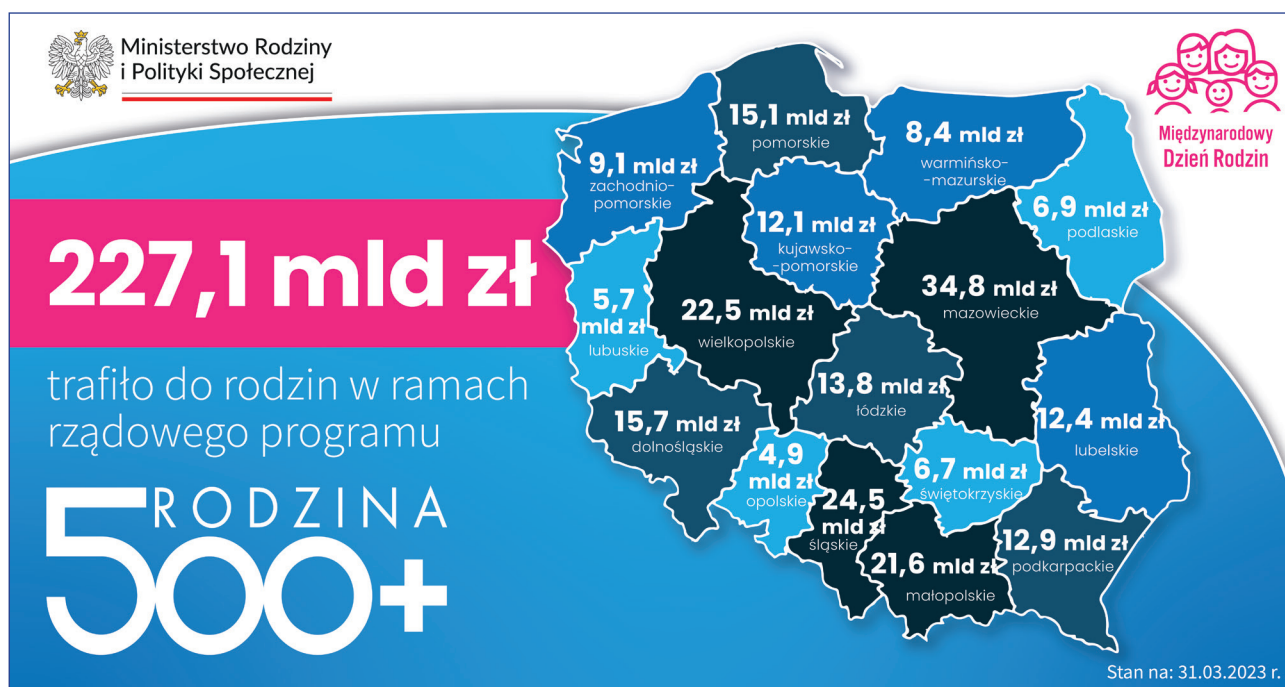
Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Rodzina 500+. Bezpieczeństwo i spełnione marzenia

W kwietniu obchodziliśmy 7-lecie programu „Rodzina 500+”. Programu, który udowodnił, że inwestycja w rodzinę jest możliwa. Pozwolił wzmocnić domowe budżety, dał poczucie bezpieczeństwa i szansę na spełnienie wielu większych i mniejszych marzeń.

Świadczenie wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+” to **500 zł miesięcznie** na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Każdego miesiąca świadczenie trafia do **7 mln dzieci**. Od uruchomienia programu w kwietniu 2016 r. to już **227,1 mld zł wsparcia**.

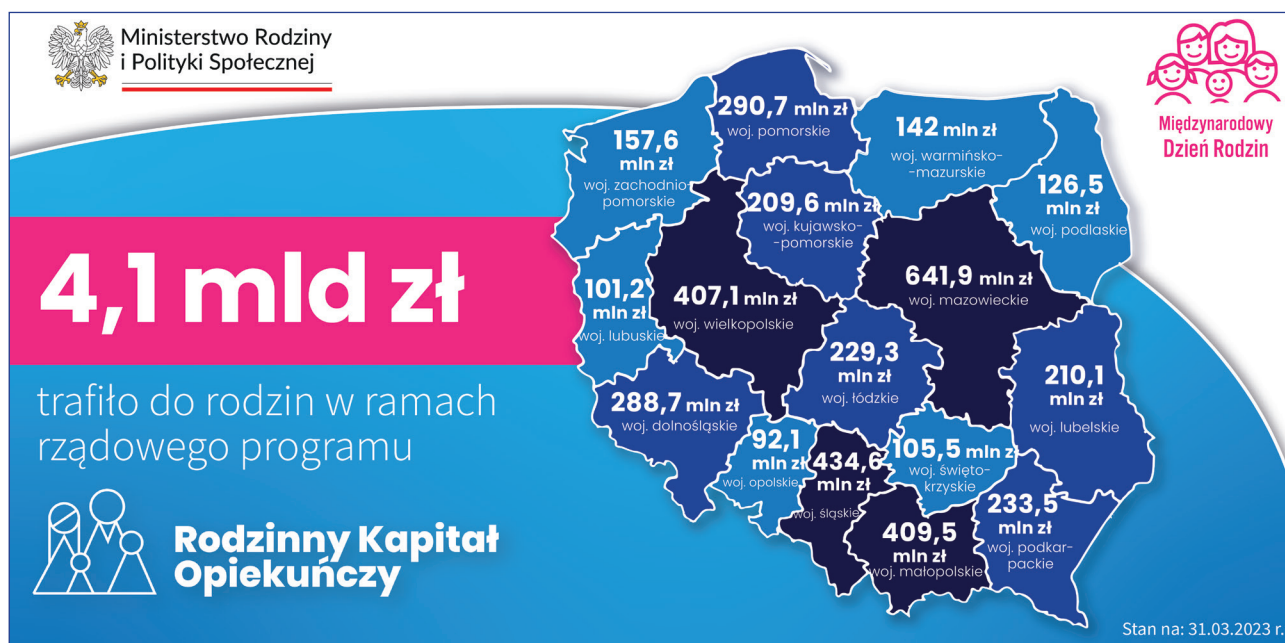
Rodzinny kapitał opiekuńczy. Wsparcie dla rodzin z najmłodszymi dziećmi

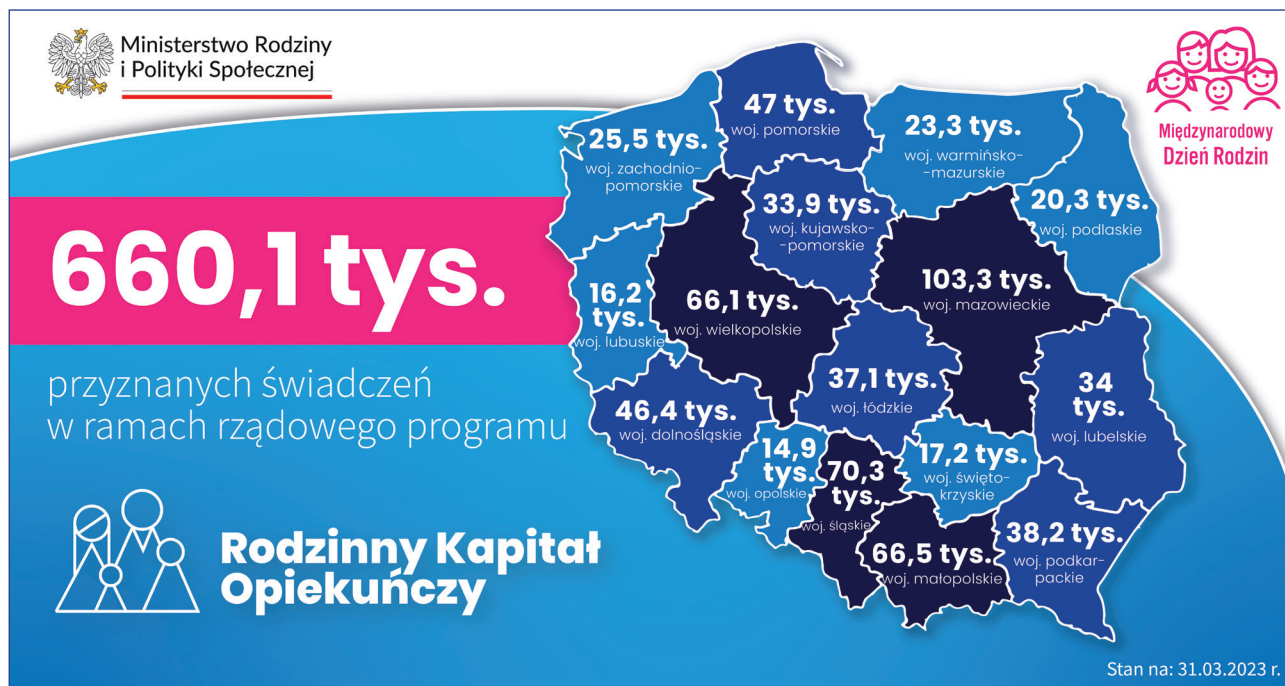
Godzenie życia rodzinnego z codzienną pracą zawodową to często spore wyzwanie dla rodziców – szczególnie gdy pociecha jest jeszcze mała – a zapewnienie fachowej opieki wiąże się nierzadko ze znacznymi kosztami.

Z początkiem 2022 roku wszedł w życie **rodzinny kapitał opiekuńczy**, czyli nowe rozwiązanie dla rodzin z najmłodszymi dziećmi.

Świadczenie to nawet **12 tys. zł** wypłacanych po 500 zł co miesiąc przez okres dwóch lat lub po 1 tys. zł miesięcznie przez rok. Przysługuje ono na drugie i każde kolejne dziecko w wieku od 12. do ukończenia 35. miesiąca życia – niezależnie od dochodów, a rodzice sami decydują, na co przeznaczają dodatkowe środki.

Od początku działania programu wsparciem objęto łącznie ponad **660 tys. dzieci** na kwotę **4,1 mld zł**.

Dofinansowanie do pobytu w żłobku. Bardziej przystępna opieka

Nie zapomnieliśmy jednak o pozostałych dzieciach – pierwszych i jedynych w rodzinie, a także tych, które np. z powodu wieku nie kwalifikują się do rodzinnego kapitału opiekuńczego.

Z myślą o nich, o tych rodzinach uruchomiliśmy **dofinansowanie do pobytu w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna**. To nawet 400 zł miesięcznego dofinansowania, które trafi bezpośrednio do placówki.

Każdego miesiąca wsparciem objętych jest ponad 80 tys. dzieci, a kwota wsparcia od początku działania programu to ponad 366 mln zł.

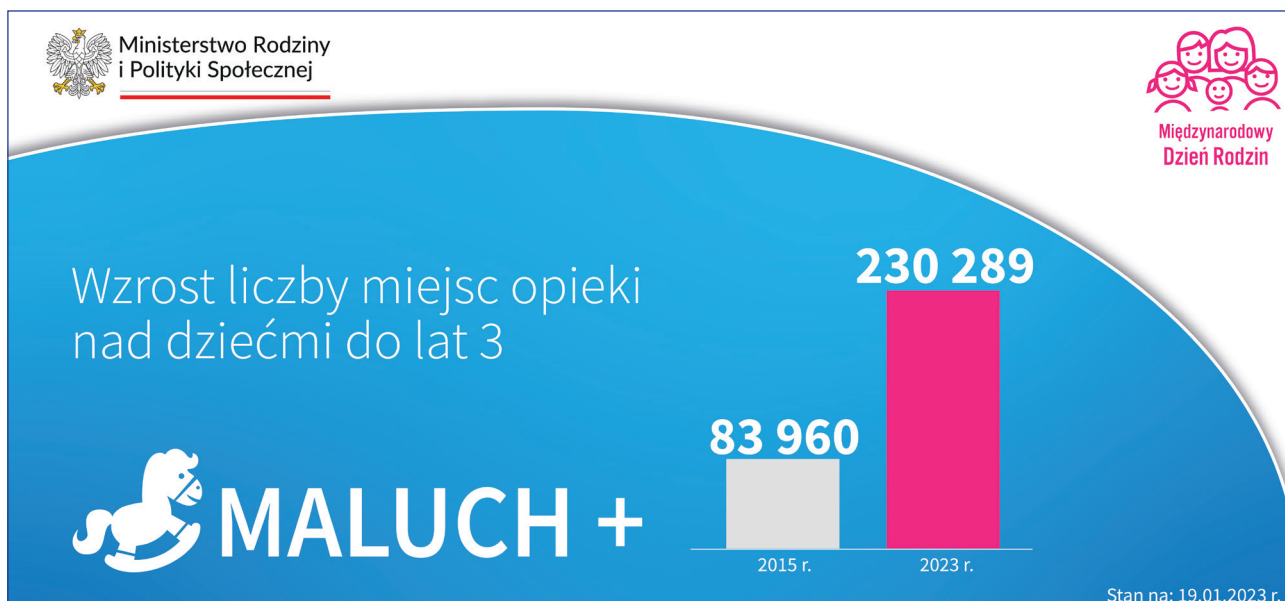
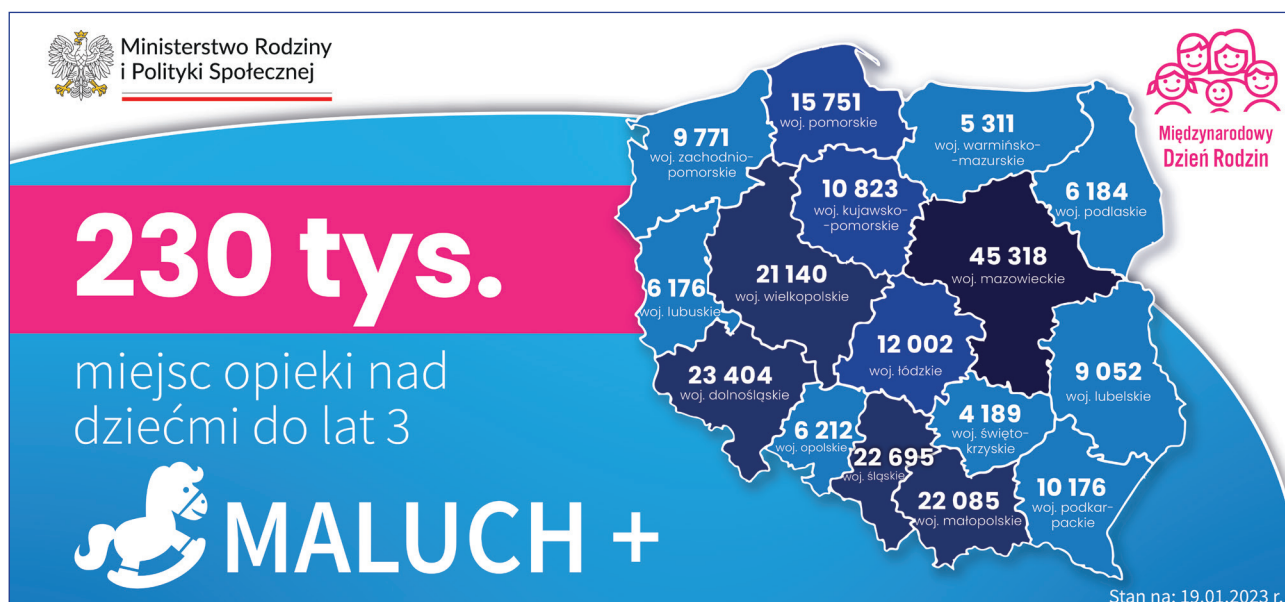
Maluch+. Więcej miejsc opieki nad dziećmi do lat 3

Zależy nam, by każdy, kto zdecyduje się na powierzenie opieki nad swoim dzieckiem żłobkowi, klubowi dziennemu czy dziennemu opiekunowi – miał taką możliwość. Wspieranie rozwoju sieci tych placówek, dofinansowanie tworzenia nowych miejsc i dofinansowanie działania już istniejących to najważniejsze założenia programu „Maluch+”.

Dzisiaj w Polsce funkcjonuje już ponad **7990 placówek**, w których znajduje się ponad **230 tys. miejsc** opieki. W 2015 roku takich miejsc było zaledwie 84 tys.

W 2023 roku zdecydowanie zwiększyliśmy finansowanie programu Maluch+. Nie pierwszy raz zdecydowaliśmy się na taki krok. Od 2018 roku roczny budżet programu zwiększyliśmy do poziomu 450 mln zł ze 151 mln zł. **Teraz Maluch+ ma charakter programu wieloletniego, a na jego realizację przeznaczaliśmy blisko 5,5 mld zł.**

Zgodnie z rozstrzygnięciem nowej edycji powstanie ok. 87,9 tys. nowych miejsc opieki. Docelowo chcemy, żeby powstało ponad 102 tys. nowych miejsc opieki. Naszym celem jest, aby w każdej gminie był przynajmniej jeden żłobek lub klub dziecięcy.

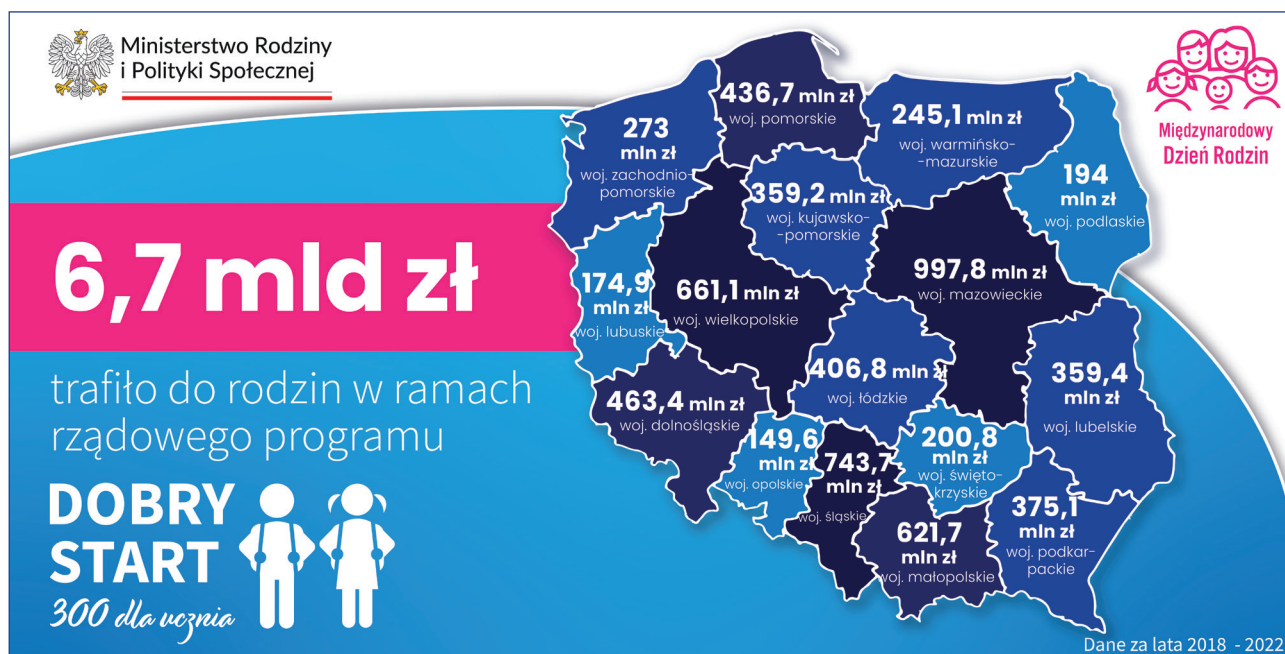
Dobry start. Spokojny start w nowy rok szkolny

Pamiętamy również o starszych dzieciach. 1 września to ważna data zarówno dla uczniów, jak i rodziców. Zakup wyprawki szkolnej – zwłaszcza dla większej liczby dzieci – to spore koszty.

By odciążyć domowe budżety rodzin z dziećmi w wieku szkolnym już w 2018 r. uruchomiliśmy program „Dobry start”. To 300 zł jednorazowego wsparcia na wyprawkę szkolną dla każdego uczącego się dziecka.

W latach **2018–2022** z pomocy korzystało corocznie około **4,6 mln dzieci**, a łączna kwota wsparcia to ponad **6,7 mld zł**.

Świadczenie wypłacane jest raz w roku dla dzieci rozpoczynających rok szkolny, uczących się do ukończenia 20. roku życia, a w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami – do ukończenia 24. roku życia.

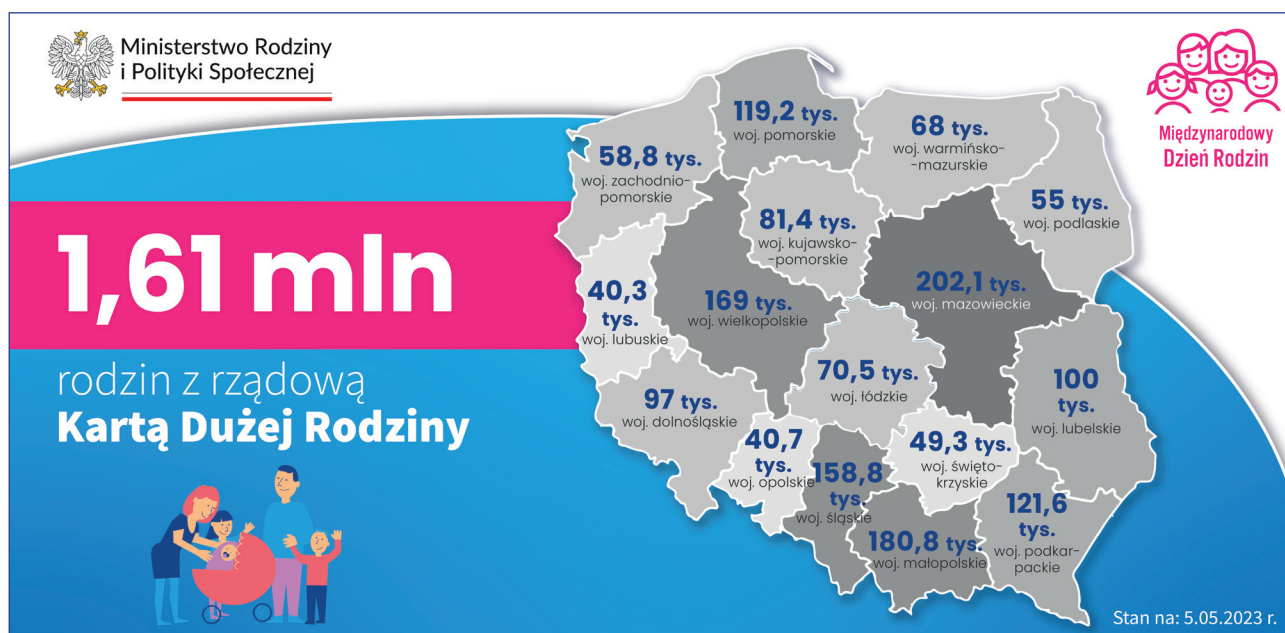
Karta Dużej Rodziny. Zniżki na zakupy i wakacje

Wyjście do kina czy na basen z trójką lub czwórką dzieci to nie lada wyzwanie – nie tylko logistyczne, ale przede wszystkim finansowe. Nie wspominając już o wyjeździe na wspólne wakacje. Znacznym odciążeniem będzie tutaj **Karta Dużej Rodziny**.

To system zniżek dla rodzin 3+ w wielu miejscach w całej Polsce – zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. To sklepy z odzieżą, obuwiem, a nawet biżuterią, tańsze prenumeraty np. czasopism, zakup książek. Mniej zapłacimy też w wielu restauracjach i kawiarniach, parkach rozrywki, ośrodkach wypoczynkowych, kinach, muzeach, basenach. I wielu, wielu innych miejscach.

Dzisiaj w całym kraju zniżki oferuje **11,7 tys. partnerów w ponad 31,7 tys. lokalizacji** w całej Polsce. Korzysta z nich blisko **1,61 mln rodzin**.

Z każdym rokiem więcej firm przystępuje do programu, a ich oferta jest coraz atrakcyjniejsza.

Zmiany w Kodeksie pracy

Oprócz zapewnienia miejsc opieki nad najmłodszymi dziećmi i wsparcia w ich opłaceniu, ważne są także zmiany w obszarze samej pracy, dostosowania rynku pracy do zmieniających się potrzeb zarówno pracodawców, jak i pracowników – również pracowników będących rodzicami.

Młodzi rodzice, ale dotyczy to przede wszystkim mam, skarżą się czasem na pewną dyskryminację na rynku pracy. Obawa przed częstą nieobecnością w pracy pracownika-rodzica sprawia, że jest im zwyczajnie trudniej.

M.in. dlatego **wprowadziliśmy pracę zdalną na stałe do Kodeksu pracy**. To większa elastyczność, która jest tak ważna w przypadku młodych rodziców. To także szansa dla mieszkańców mniejszych ośrodków, gdzie pracy jest mniej, które są gorzej skomunikowane.

Wdrożyliśmy także dwie unijne dyrektywy – tzw. dyrektywę rodzicielską oraz work-life balance. To odpowiedź na zmieniające się trendy na rynku pracy, a także wprowadzenie rozwiązań ułatwiających pracującym rodzicom godzenie życia zawodowego z rodzinnym.

Mama 4+. Doceniamy trud rodzicielstwa

Rodzicielstwo to ogrom miłości i szczęścia, ale też wiele wyrzeczeń i poświęcenia. Wychowanie czwórki czy większej liczby dzieci to wyzwanie, które – szczególnie kilkadziesiąt lat temu – nierzadko uniemożliwiało zwłaszcza kobietom podjęcie pracy zawodowej. Rezygnując z pracy lub pracując za krótko, by uzyskać prawo do choćby minimalnej emerytury, po osiągnięciu wieku emerytalnego znalazły się w trudnym położeniu.

To do nich skierowany jest **program „Mama 4+”**. To rodzicielskie świadczenie uzupełniające przysługuje w wysokości minimalnej emerytury, a więc od 1 marca 2023 roku 1588,44 zł.

W okresie od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2023 r. wydatki na rodzicielskie świadczenie uzupełniające wyniosły ok. **1,9 mld zł** (ZUS i KRUS), a świadczenie to przyznano ok. **73 tys. osób**.

Trzynasta i czternasta emerytura. Ważne wsparcie dla seniorów

Dużym wsparciem dla korzystających z programu „Mama 4+” – ale nie tylko – jest **trzynasta i czternasta emerytura**.

To dodatkowe środki na żywność, lekarstwa, ale również doposażenie mieszkania, opał czy małe remonty – seniorzy sami najlepiej wiedzą, na co przeznaczyć te pieniądze.

Trzynasta emerytura została wypłacona po raz pierwszy w 2019 roku. Jest dodatkowym świadczeniem pieniężnym – od 2020 roku gwarantowanym ustawowo – dla wszystkich emerytów i rencistów w Polsce. Świadczenie wypłacane jest dla ok. **9,7 mln osób** w wysokości najniższej emerytury, która obowiązuje od 1 marca danego roku. Od 2019 roku całkowita kwota wypłat to **44,7 mld zł**.

Czternasta emerytura jest natomiast wsparciem finansowym dla osób starszych pobierających niższe emerytury i renty. Korzystają z niej również osoby otrzymujące świadczenia przedemerytalne, rentę socjalną czy rodzicielskie świadczenie uzupełniające.

Po raz pierwszy została wypłacona została w 2021 roku. Otrzymało ją ok. 8 mln emerytów i rencistów w pełnej wysokości oraz ok. 1,2 mln w wysokości niepełnej. Początkowo miało być to jednorazowe wsparcie, jednak decyzją rządu czternasta emerytura została wypłacona również w 2022r. Rząd pracuje nad przepisami, żeby kolejny raz wypłacić dodatkowe świadczenie emerytom i rencistom.

Całkowita kwota wypłaty tego świadczenia od 2021 roku to **19,5 mld zł**.

Na programy adresowane do seniorów w 2023 r. wydamy ok 70 mld zł, a więc ponad 20rotnie więcej niż w 2015 r.

 Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

 Międzynarodowy
Dzień Rodzin

70 mld zł

dodatkowego wsparcia
dla emerytów i rencistów
w 2023 roku w ramach

Wsparcie dla rodzin od 2015 roku osiągnęło poziom ok. 310 mld zł.

 Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

 Międzynarodowy
Dzień Rodzin

ok. **310 mld zł**

przeznaczyliśmy od 2015 roku
na działania związane
ze wsparciem rodzin

**Rodzinny Kapitał
Opiekuńczy**

+12 000 zł

na 2. i kolejne dziecko
w wieku od 12. do ukończenia
35. miesiąca życia

**5^{RODZINA}
500+**

7 mln dzieci

objętych programem

227,1 mld zł

tafiło do rodzin

**Dofinansowanie
pobytu w żłobku**

do 400 zł

wsparcia miesięcznie
do pobytu dziecka w żłobku,
klubie dziecięcym
lub u dziennego opiekuna

**DOBRY
START**

300 dla ucznia

4,6 mln uczniów

objęto wsparciem w 2022 r.

6,7 mld zł

przeznaczono na świadczenie
w latach 2018-2022

**KARTA
DUŻEJ
RODZINY**

1,61 mln rodzin

korzysta z Karty Dużej Rodziny

31,7 tys. miejsc

oferujących zniżki KDR

11,7 tys. partnerów

przystąpiło do KDR

MALUCH +

230,1 tys. miejsc

opieki nad dziećmi do lat 3

7 990 placówek

opieki nad dziećmi do lat 3

Mama 4+

73 000 osób

otrzymujących świadczenie

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej
